

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

vij. An gaudeat, qui ex manibus ministrorum Iustitiæ se recepit, ad
Ecclesiam: & quid si è manibus eorum ereptus fuerit ab aliis: vel si cum
satellite se receperit ad Ecclesiam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

SECTIO VII.

An gaudeat, qui ex manibus ministrorum Iustitiæ se recipit ad Ecclesiam: & quid si ex manibus eorum ereptus fuerit ab aliis: vel si cum satellite se receperit ad Ecclesiam?

SUMMARIUM.

- 1 Captus, & à manibus ministrorum Iustitiæ confugiens ad Ecclesiam, gaudet immunitate Ecclesiastica.
- 2 Ereptus ab aliis à manibus satellitum, vel trahens se cum ministris Iustitiæ, si se recipiat in Ecclesia, gaudet immunitate.
- 3 Vix lex non distinguit, neque nos distinguere debemus.
- 4 Vinculus à satellitibus si per Ecclesiam ad carceres ab ipsis ducatur, non gaudet immunitate, quia non à se, sed ab aliis vinculus ducitur.
- 5 Carceratus non gaudet immunitate, si in carcere existens confugiat ad sacerdotem ibi administrantem Eucharistiam.
- 6 Carceratus ductus per Ecclesiam à Birruariis non necessario, sed voluntarie in sententia nonnullorum Doctorum gaudet immunitate.
- 7 Viraque opinio est probabilis, prior in rigore iuris est probabilior, secunda vero dicitur magis pia, & in praxi amplectenda.

EX dictis sequitur primum, quod etiam gaudeat, qui ex manibus ministrorum Iustitiæ se recipit, seu confugit ad Ecclesiam, quia in tali casu etiam proprie ad illam confugit. Atque ita ex communi etiam contra eosdem supradictos Doctores docent Abb. Sylu. Angelus, Tusch. verb. Ecclesia, concl. 10. num. 21. & 30. Decian. lib. 6. cap. 28. num. 32. Guttierrez lib. 3. quest. 6. n. 4. & 5. Genuensis in praxi ap. 22. num. 10. Layman lib. 4. tract. 9. n. 9. Farinac. in append. de immunit. c. 15. n. 196. & Anastas. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. c. 16. n. 56. Quod & verum arbitror contra Sanch. in select. disp. 44. num. 52. Nouarium in summa Bullarum, tit. de immunit. Eccles. num. 14. Paqualigum decis. 489. per totam, si è manibus Satellitum fuerit ereptus ab aliis, vel si secum per vim ad Ecclesiam trahat ministros Iustitiæ; quia adhuc verum est dicere, quod proprie ad Ecclesiam se recipit, seu confugit, & ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, præsertim cum immunitas sit fauorabilis, & poenæ restringendæ: Atque ita docent Farinac. in append. de immunit. ap. 15. num. 196. Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. num. 70. & seqq. Ghillinus in summa, verb. Ecclesia, num. 2. Henr. Canisius lib. 3. decret. tit. 12. de immunit. Eccles. fol. 241. Cæsar Locatellus in Breviario de Tortura, inspect. 5. num. 162. Correa in relect. ad cap. inter alias, de immunit. Eccles. part. 3. num. 21. Trullenchi in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 11. Glianes de censuris, verb. extrahens, num. 18. Bonacina tom. 2. disp. 4. quest. 8. punct. 6. num. 10. Guttierrez in qq. pract. lib. 3. g. 4. num. 10. & Diana part. 1. tract. 1. resol. 29. & 36. & part. 4. tract. 1. resol. 106. contra Peguetam decis. 251. Gamma decis. 141. Ambrosinum de immunit. cap. 10. num. 10. Paqualigum decis. 486. & Nouarium in summa Bullarum, tit. de immunit. Eccles. n. 14. Vide quæ diffusius dicuntur infra dub. 19. sect. 2. & dub. 33.

Quamvis non gaudeat item, si à ministris Iustitiæ per Ecclesiam ad carcerem, vel ad supplicium vinculus

C 2 ducatur

- 3 Qui factio carcere fugit ad Ecclesiam, non committit casum exceptum.
- 4 Captus, & in carcere inclusus, subest Potestati, & Iudicio iudicum, dum in eorum iurisdictione existit, secus si extra illam exeat, sicut de facto existit, cum ad Ecclesiam se recepit.
- 5 Carceratus fugiens à carcere delictum non committit; quia utitur iure suo, & dato, quod committat, non committit delictum exceptum.
- 6 Limita nisi delictum, ob quod carceratus erat, esset de exceptis, quia tunc immunitate non gauderet.
- 7 Delictum quousque poena purgatum non est, idem quoad omnes effectus reputatur, & ex fuga non fit lenius, sed potius augetur.

RESPONDETUR, quod gaudeat etiam captus, & in carcere inclusus, si fracto carcere fugiens ad Ecclesiam confugiat (idemque dicas cum Genuensi in praxi, cap. 22. n. 1. de deportato, vel exule, si à loco deportationis, vel exilij fugam assumendo ad Ecclesiam similiter se recipiat,) quia privilegium immunitatis Ecclesiasticæ conceditur omnibus, qui ad illam confugiunt, præter casus exceptos: sed qui fracto carcere fugiens ad Ecclesiam confugit, non committit casum exceptum: ergo, &c. Atque ita ex communi docent Abb. in cap. inter alias, in fin. de immunit. Eccles. Sylu. verb. Immunitas 3. g. 3. §. 5. Angel. §. 19. Nauar. c. 25. n. 19. Couarru. 2. var. cap. 20. n. 13. Clarus §. fin. 9. 3. Farinac. de carcerib. quest. 28. n. 41. in append. de immunit. c. 14. n. 200. Tusch. verb. Ecclesia, concl. 10. n. 30. Suarez lib. 3. de reuerentia delicta locis sacris, c. 11. n. 18. & 19. Decian. tract. crimin. 2. p. lib. 6. cap. 28. n. 28. Ambrosin. de immunit. Eccles. c. 10. n. 11. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 9. Peregrin. de immunit. cap. 5. n. 9. Diana p. 1. tract. 1. resol. 19. Barbosa in Collect. tom. 1. lib. 3. tit. 49. c. 6. n. 11. Correa in relect. de immunit. p. 2. n. 13. Nouarius in summa Bullarum, tit. de immunit. c. 10. n. 11. Cutell. de immunit. Eccles. §. 19. lib. 1. Lezana verb. Immunitas, n. 16. & Bonac. q. 7. de immunit. §. 2. n. 10. contra Petrum Gregorium Syntag. iuris lib. 13. cap. 22. n. 2. vers. non effractores carcerum, Gambacurt. lib. 4. c. 22. num. 9. in fin. Naldum in summa, verb. Reus, n. 13. Iustum Oldelob in pract. crimin. tit. 5. caut. 17. n. 7. & nonnullos alios apud Couar. cit. n. 13. & Suar. n. 18.

Neque obstat, si dicas, quod captus, & in carcere inclusus subest potestati, & iudicio Iudicum: ergo contra iustitiam facit, si à tali iudicio se eximat, & consequenter (cum Ecclesia non faueat iniustis) immunitate non gaudebit.

Respondetur enim, quod subest potestati, & iudicio Iudicum, dum in eorum iurisdictione existit; at secus, si extra illam exeat, sicut de facto exit, cum ad Ecclesiam se recipit, seu confugit. Neque in hac fuga delictum committit, quia utitur iure suo: & dato, quod committat, non committit delictum exceptum. Vide etiam quæ dicuntur sect. 10. dub. 24. & sect. 17. dub. 33.

Excipe tamen, si delictum, pro quo reus manebat in carcere, immunitate non gauderet, vel ob quod illam exclusus fuerat, quia tunc non est dubium, eandem causam manere, ut immunitate etiam frui non debeat; siquidem delictum, quousque poena purgatum non est, idem quoad omnes effectus reputatur, & ex fuga non fit lenius, sed potius augetur, l. insciando, §. infans, ff. de furtis, naturaque æquum est (ut aiebat Vlpianus in l. 1. ff. si is testam. liber esse iuss. erit, &c.) non esse impunitum eum, qui sub hac spe audacior factus est: quapropter ob tale delictum, pro quo Ecclesiæ immunitatem non concedit, reus è loco Sacro extrahi potest, seruata tamen forma in Bulla Gregorij XIV. præscripta, de quo infra. Sic Farinac. de carcerib. c. 28. n. 46. & Peregrin. c. 5. n. 10. Vide etiam Peguetam decis. 17.

Thom. Delbene, de Immunit. Eccl. Pars I I.

ducatur, & inde exire recusans, per vim extrahatur; quia tunc non ipse ad Ecclesiam se recipit, seu confugit (sicuti requirunt leges Ciuiles, & Canones, & nouissime ita Constitutio Gregorij XIV. ibi: *Vi laicis ad Ecclesias, Locaue Sacra, & religiosa pradieta confugientibus, &c.*) sed per illam vincit ab aliis ducitur: quapropter in sententia omnium neque gaudet, si in carcere existens ad sacerdotem Eucharistia Sacramentum portantem intra carcerem confugiat. Atque ita docent Tuschus *verb. Ecclesia, conclus. 12. num. 28.* Couarr. *lib. 2. var. resol. cap. 20. num. 17.* Graff. *part. 1. lib. 2. cap. 48.* Scortia *Theor. 385.* Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. num. 18.* Farinac. *de carcerib. quest. 28. num. 69.* & in *append. de immunit. cap. 15. n. 201.* Decian. *tract. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 30.* Lezana *verb. Immunitas, num. 19.* Gutierrez *lib. 3. q. 9. q. 6.* Tannerus *in 2.2. disp. 5. q. 8. dub. 1. num. 17.* Bobadilla *in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 61.* (qui in *gl. li. A.* plures alios Doctores adducit. Ambrosin. *de immunit. Eccles. cap. 10. num. 10.* Cutellius *de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 25. num. 8.* & *quest. 30.* Azeuedo *in l. 1. tit. 2. lib. 2. num. 11.* vbi sic decisum refert, & Bonacina *disput. 3. quest. 7. de immunit. §. 2. num. 10.* Quamvis contrarium defendant Clarus *lib. 5. quest. 30.* Nauarr. *cap. 25. num. 19.* Boët. *de cis. 100.* Germon. *de immunit. lib. 3. cap. 16. num. 35.* Megalium *consil. 46.* Villagut. *de extens. legum, cap. fin. num. 40.* & alij à Bobadilla loco supra cit. in *glos. li. B.* citati. Item & Peregrinus *de immunit. cap. 5. num. 8.* saltem in casu, quo reus ducatur ad carcerem per Ecclesiam non necessariò, sed voluntariè; cum scilicet per alium locum ad carcerem duci possit. Vide etiam Fagundez *de preceptis Ecclesie, precept. 2. lib. 4. cap. 4. num. 57.* & Diana *part. 1. tract. 1. resol. 30.* qui utramque opinionem dicunt esse probabilem, etsi priorem dicant esse in rigore iuris probabiliorem; posterioriorem autem esse magis piam, & idè in praxi amplectendam. Vide etiam Farinacium in *Append. de immunit. cap. 15. num. 205.*

S E C T I O V I I I.

An gaudeat condemnatus ad mortem, si similiter, cum ad supplicium ducitur, ex manibus ministrorum iustitiæ se recipiat ad Ecclesiam.

S V M M A R I V M.

- 1 Condemnatus ad mortem, si cum ad supplicium ducitur, è manibus ministrorum Iustitiæ confugiat ad Ecclesiam, gaudet immunitate.
- 2 Ductus ad supplicium mortis, si per viam secum trahat Iustitiæ ministros ad Ecclesiam, gaudet immunitate, secus si ab illis ducatur per Ecclesiam ad locum supplicij.

SEquitur secundò, quod propter eandem rationem etiam gaudeat condemnatus ad mortem (ob delictum scilicet non exceptum) si similiter, cum ad supplicium ducitur, ex manibus ministrorum Iustitiæ se recipiat, seu confugiat ad Ecclesiam. Decian. *num. 29.* Ambrosin. *num. 13.* Suar. *cap. 11. num. 18.* Graff. *1. part. lib. 2. cap. 48. num. 7.* Farinac. *de carceribus, quest. 28. num. 44.* in *append. cap. 15.* Gambacurta *lib. 4. cap. 18. num. 7.* & Peregrin. *cap. 5. num. 4.* & seqq. item si per vim secum trahat ad Ecclesiam ministros Iustitiæ, quamvis non etiam, si ab illis vincit ducatur per Ecclesiam ad locum supplicij, vt supra dicebam, & docent Tuschus *num. 22.* Farinacius *cit. cap. 15.*

num. 197. Lezana *verb. Immunitas, num. 19.* Decian. *cit. cap. 28. num. 29.* Gutierrez *quest. 4. num. 10.* & alij passim. Vide quæ dicuntur *infra dub. 24. sect. 17.*

S E C T I O I X.

An gaudeat condemnatus ad trirèmes, si similiter ex his se recipit ad Ecclesiam?

S V M M A R I V M.

- 1 Condemnatus ad Trirèmes, siue ad tempus, siue ad semper, si à trirèmbus confugiat ad Ecclesiam, gaudet immunitate.
- 2 Fugiens à trirèmbus gaudet Indulto, si non fuerit illuc damnatus pro crimine excepto in ipso Indulto: ita dic si non fuerit illuc damnatus pro crimine excepto ab ipsa Ecclesia.
- 3 Fugiens à trirèmbus, si non gaudeat immunitate ob crimen exceptum, propter quod illuc est damnatus, non est puniendus de fuga, & antequam de Ecclesia extrahatur, talis remissio per Episcopum est ei impetranda.
- 4 Ecclesia reddit delinquentem securum à pœna non solum infligenda, sed etiam infligenda.
- 5 Opinio distinguendum, quomodo condemnatus ad trirèmes, si inde aufugiat, debeat gaudere immunitate, nempe, si reclamauerit, vel consenserit in pœna, & similibus, ab auctore reuocetur.
- 6 Seruus pœna hodie quis non efficitur per condemnationem Trirèmium, vel cuiuscunque alterius operis publici, etiam in perpetuum.
- 7 Seruus pœna licet effectus sit damnatus ad mortem, si tamen quando ad supplicium ducitur, se subducatur è manibus satellitum, gaudet immunitate.
- 8 Condemnatus ad vapulandum, si ad Ecclesiam confugiat, gaudet immunitate.
- 9 Seruus si fugiat ad Ecclesiam non liberat se à Potestate Domini, reus tamen se liberat à potestate Iudicis.
- 10 Seruus, qui fugit ad Ecclesiam non est reus alicuius criminis, & ab Ecclesia non defenditur, cum eius dominium, & possessio sit apud dominum.
- 11 Damnatus ad trirèmes est verè reus (sicut & miles, qui per fugam militiam deserit) & propter sententiam latam, & pœnam infligendam contra eum, non desinit esse reus.
- 12 Nemo hodie etiam per condemnationem ad opus publicum in perpetuum pœna seruus efficitur.
- 13 An si quis confugiat ad Ecclesiam è trirèmbus, ubi non ex sententia, sed ex locatione, & conductione additus erat, gaudeat immunitate, est dissensio.
- 14 Famuli ad præstanda seruitia conuenia cogi possunt, & tales, qui ita se locauerunt, censentur vt famuli.
- 15 Limita si transactio tempore conductionis cogerentur remigare, nam non amplius famuli, sed adscriptiui dici possunt.

SEquitur tertio, quod propter eandem rationem etiam gaudeat condemnatus ad trirèmes, siue ad tempus, siue ad semper ad illas fuerit condemnatus, si similiter etiam è trirèmbus confugiat ad Ecclesiam. Et confirmatur, quia sicuti docet Mastrillus *de indulto, c. 42. n. 5.* fugiens è trirèmbus gaudet indulto, si non fuerit illuc damnatus pro crimine excepto in ipso indulto: ergo multò magis gaudere debet immunitate Ecclesiæ, si similiter non fuerit illuc damnatus pro crimine excepto ab ipsa Ecclesia. Atque ita contra Martham *de iurisdic. p. 2. c. 15. n. 17.* Megalium *in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. num. 33.*